

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

Sectio V. De executione Testamenti & aliarum ultimarum voluntarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

Sunt tamen etiam plures Casus, in quibus Falcidia detractio locum non habet, sic primò non habet locum, si expressè eam prohibuerit testator, non ignarus vicium sui patrimonij. Secundò valde probabile est, quòd locum non habeat in legatis pijs (cùm ad hæc legata se non extendat sæcularis potestas, quæ Falcidiam introduxit) nisi alia pia causa fuisset hæres instituta, in tali enim casu privilegium contra æque privilegiatum nihil prodesset. Tertio locum non habet, si inventarium non conficit hæres hereditatis aditæ, intra tempus, & juxta formam à jure præscriptam, aut si à iudice monitus intra annum testatoris voluntatem non fuit executus; aut si succipuit, negavit, occultavit &c. de bonis hereditatis; aliqua, in penam scilicet admittit culpæ. Quarto locum non habet, si res legata fuit cum eâ clausula, ut non alienetur, sed perpetuò penes familiam maneat; aut si aliunde res legata privilegiata sit, prout sunt privilegiata legata, in testamento, militari jure, facta &c.

§. IV.

De portione Canonica debita Episcopo ex legatis pijs, & quomodo legata illa sint distribuenda?

Portio Canonica vocatur illa pars, quæ Episcopo debetur, ex ijs, quæ pro salute animæ Ecclesijs, Monasterijs, aut alijs pijs locis intra suam diocesim finis, nec specialiter à jurisdictione Episcopi exemptis, aut privilegiatis, legata, aut mortis causâ donata fuerunt (nisi sint hæc ipsa legata juxta Cap. *Vel. h. r.* à portione Canonica privilegiata) &

alicubi, quarta pars talium legatorum est, alibi tertia pars, alibi dimidia, quia tamen in nostris partibus nullus portio- nis hujus canonicæ usus esse videtur, etsi alicubi usus adhuc viget, quantum, & ex quibus legatis solvenda illa sit, ex recepta consuetudine desumi debet, hinc non videbo, quare multùm de hac materia simus solliciti. videatur Cap. officij 14. cap. requisisti 15. ac cap. de his. 20. h. s.

SECTIO V.

De executione Testamenti
& aliarum ultimarum voluntatum.

§. I.

Quis possit, & esse debeat Executor Testamenti, vel alterius ultima voluntatis.

Executores testamentorum alij dicuntur testamentarij, qui ab ipso testatore in testamento dantur; alij dicuntur legales, vel legitimi, qui ab ipso jure dantur; alij denique vocantur dativi, qui à magistratu constituuntur, ita tamen, ut hi posteriores, secundo & tertio loco positi, in defectum testamentariorum tantùm dentur; & quamvis ordinariè, si nullus à testatore executor nominatus sit, hæredi incumbat testamenti executio, gravitudine ita jubente, & quoad pia legata, Episcopo; possunt tamen executores testamentarij in testamento dati à testatore, & quidem unus, vel plures, sive ex hæredibus, sive ex alijs

alijs extraneis, siue mares sint, siue feminae, etiam minores, modò decimum septimum annum ætatis expleverint, siue laici, siue clerici sint &c. Ita ut si plures sint simpliciter constituti à testatore, possit etiam unus, sine altero, ad executionem procedere, non tantùm si res certa legata sit, quo in casu nihil refert, per quem fiat executio, sed etiam, si modus exequendi, vel executio incerta sit, sint tamen executorum nominatorum aliqui vel mortui, vel in remota regione morentur, vel ob aliud impedimentum diutius duraturum nolint, aut non possint exequi, uti habetur in cap. Religiosus 2. iuncta glossa §. sane v. expressit h. 1. in 6. (ne voluntas scilicet testatoris aut negligatur, aut d u dfferatur nisi testator expressè hoc prohibuisset.

§. II.

Quo pacto Religiosi possint esse executores Testamentorum?

POssunt etiam religiosi esse testatorum executores (exceptis FF. Minoribus de observantia, quibus specialiter hoc prohibet Clement. I. de verb. signif.) tam ad pias, quàm ad profanas causas juxta cita. cap. Religiosus (cùm tale officium etiam ad profanas causas, sit opus pietatis, & misericordiæ, religiosum per se non dedecens) dummodo per hoc non abstrahantur à servitio divino: & quamvis qui in claustris, vel monasterijs vivunt, propter varias causas, vi superioris immediati (nisi consuetudo, vel peculiare Ordinis constitutiones, aliud præscribant) petere, & obtinere licentiam debeant, nisi sint ipsi

tales superiores; illi tamen religiosi extra monasteria vivunt, benedicti, & sæculari alicui, aut Ecclesiæ Parochi addicti, non indigent ad munus obeundum superioris licentiâ, ut patet glossa in Cit. cap. 2. V. Religiosus, rationes contra hos non pugnant. Ita tamen gesta à Religioso, qui executor testamento constitutus est, etiam si licentiâ munus hoc exequendi obeat post revocatum licentiâ, quam superior semper revocare potest, etiam non amplius integrâ cùm nulli factu liciter revocando injuriam) valida, si canones prohibeant quidem talem executionem, non tamen invalidam, quòd religiosus talis sufficienter de propria naturâ ad exequendum potestatem habeat, & voluntatem: & quævis exempti sint ab ordinatorum jurisdictione, si tamen executionis testamentariæ munus obeant, debent rationem executionis reddere locorum Ordinibus, & ab his, si in tali executione deliquerint, puniri possunt, prout statuitur Clement. Religiosi h. 1.

§. III.

Utrum executor designatus à testatore compelli possit ad acceptandam, & exequendam, & quomodo?

NON cogitur quidem executor constitutus à testatore ad acceptandam executionis officium, neque ad hoc compelli potest, cùm liberum sit ei datum suscipere (nisi ad exequendum legata Clericum sibi subiectum cogat Episcopus, si non ut executorem, sed ut suum delegatum, & Commissarium postquam tamen acceptavit (licet non

§. IV.

*Quando, sive intra quod tempus
heredes & executores ultimam
voluntatem defuncti implere
debeant?*

SI testator ipse tempus determinavit, infra quod, vel post quod voluntatis suæ ultimæ executio fieri debeat, observari illud debet, si fieri possit, nisi tempus etiam tale placeat prævenire, quod ordinati non erit contra mentem testatoris: tempus autem tale numerandum erit, à die scientiæ, & aditæ hæreditatis. Quod si vero nullum à testatore tempus executioni faciendæ determinatum est, monitus tamen legitimè hæres, vel executor alius, intra annum non exequatur, devolvitur potestas exequendi, præsertim circa legata pia, ad Episcopum, *cap. Nos quidem 3. h. t.* ob rationes etiam supra allatas: quamvis enim hæres post aditâ hæreditatem, quamprimum potest, cessante legitimo impedimento, legata solvere, & alia jussu testatoris exequi debeat, & ad hoc tam ipse, quam alij executores, compelli à iudice possint, ante annum tamen elapsum illa devolutio non fit.

§. V.

*Quam pœnam incurrat hæres, vel
alius executor, si negligat exequi ultimam
voluntatem testatoris, intra tempus
à jure definitum?*

SI hæres ultimam defuncti voluntatē, post iudicis admonitionem, intra annum

Yyy 3

aun

S *S*

num implere negligat, amittit totam hereditatem, ita ut nihil commodi percipiat ex rebus à defuncto sibi derelictis, prout colligitur ex *Authen. hoc amplius C. de fide Comiss. & si heredes 6. h. t.* (cùm non videatur dignus, ut ait Legislator, ex defuncti voluntate aliquid consequi, qui supream defuncti preces destruit) nisi sit hæres necessarius, cui legitima debeat, quæ adimi non potest his, etiam si negligant defuncti voluntatem exequi, cùm non tam ex voluntate hominis, quàm de juris tam naturalis, quàm positivi dispositione, debeat. Imò si hæres, cessante legitimo impedimento, negligat solvere pia legata, intra sex menses, à die insinuatæ Testamenti numeratos, non tantùm debet etiam postea restituere talia legata, sed in pœnam etiam restituere debet omnes fructus, & omne emolumentum, ac augmentum, quod à morte testatoris ex illis percipi potuit, & si perperam neget legatum aliquid pijs causis, ac in tali negatione perseveret, usque ad sententiam, in duplum condemnari debet, prout statuitur in *S. item missa, Instit. de actionibus*, quas ipsas pœnas privationis scilicet commodorum, quæ ex Testamento habere possent, incurrunt ob eandem rationem, quilibet alij executores, si moniti, negligentes tempore constituto sint, in exequendo, & executionis officio privantur. Neque tamen hanc pœnam, aut hi, aut illi incurrunt, antequam sententiam iudicis, aut ante annum elapsam à die ad monitionis factæ, computandum.

§. VI.

Virum Executores Testamenti propria auctoritate ultimas voluntates defunctorum possint commutari, officium executoris, eorumque, ut sent ad heredes, vel successorem prælatum?

Non possunt executores à legitima voluntate testatoris deviare, eamque propriâ auctoritate mutare, quàmvis melius commutatio inter veniente summi Pontificis, vel summi Principis secularis (quod dispositiones saltem profanas) commutatio quorum est reipublicæ periculis, tum quidem non nisi ex iusta, & rationabili causâ, prout colligitur ex *Cap. questus 16. de For. Comp. cap. de pœnem 3. h. t. & Clement. 2. de viciis domibus*, consentiente etiam Titulo 22. cap. 6. de Reform. ubi etiam statuitur, si tales commutationes Episcopis, à Summa Sede commutatio prius summarie, & extra processum cognoscendum, an in imperatoris delegationis nulla subreptio intervenit. Sunt quidem aliqui, qui pœnam statim commutandi legata ex causa legatima Episcopo etiam concedant, sed ista voluntas nondum sit expressè mandata, minùs tamen probè de commutatione propriæ dicitur legatim, quamvis illis negare non possint, & alij executoribus ultimam voluntatem Testatoris, quod ab hac auctoritate non sit v. g. in usum magis necessarium

convertere, quæ ad usum, vel nihil, vel minus necessarium, legata fuerunt.

Mortuo tamen executore non transit ad heredem executoris officium executionis, prout colligitur ex cap. cit. 2. §. sane h. t. in §. cum electa sit ad hoc inducitur personæ, quamvis transeat, quoad obligationes, si quas contraxit malè exequendo, ob damnum illatum v. g. quòd si tamen executor sub nomine dignitatis, seu officij sit constitutus, Præ-

positus v. g. Ecclesiæ Cathedralis, Custos Ecclesiæ Collegiatæ &c. transit ad successorem in dignitate &c. nisi ex circumstantijs colligatur personæ, non dignitati commissam executionem, neque enim transit ad successorem executionis, si sub nomine proprio v. g. vel sub nomine personæ commissio executionis alicui demandata sit, ob rationem paulò ante allatam.

TITVLVS XXVII.

DE SUCCESSIONIBUS AB INTESTATO.

SECTIO II.

De successione ab intestato Ecclesia in bonis Clericorum:

§. I.

An, & quando Ecclesia succedere possit Clericis ab intestato decedentibus?

SI Clericus non habeat consanguineos, qui iure cognationis ei ab intestato succedere possint, & ipse intestatus moriatur, Altare seu Ecclesia, cui servivit tempore mortis, succedit in bonis ejus propriis, & patrimonialibus, prout habetur in cap. t. h. t. junctâ Glossâ, quia Ecclesia talis habetur beneficii loco uxoris, & consequenter, sicuti vir, & uxor sibi invicem succedunt, si alterutra pars, deficientibus aliis consanguineis.

Quòd duplici modò deferri possit ad aliquem hæreditas, ex Testamento scilicet, si in Testamento hæres scriptus, vel nominatus fuit, & ab intestato, quando defuncto sine Testamento, vel sine legitimo Testamento, ex legis dispositione succedit alius, certum est. De hac successione ab intestato multa disputant Civilistæ, apud quos ea videri possunt, & quia, quæ Author Methodi Sect. hujus tituli §. 1. 2. 3. & 4. habentur, fufius & rectius à Civilistis peruntur, & Clericis quoad bona patrimonialia, ac propria eodem modo succeditur ab intestato quo modo laicis, relinquendo Civilistis sectionis 1. & horum §. materiam, sit.

☉(o)☉